

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 348/06-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. marca 2007 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti F. B., V., zastúpeného advokátom JUDr. J. Č., B., vo veci porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. PK - 5 C 478/00 (pôvodne vedenom Okresným súdom Pezinok) takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. PK - 5 C 478/00 (pôvodne vedenom Okresným súdom Pezinok) porušil základné právo F. B. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. PK - 5 C 478/00 konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. F. B. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 60 000 Sk (slovom šesťdesiatšesť slovenských korún), ktoré je mu Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. F. B. priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 6 826 Sk (slovom šesťtisícosemstodvadsaťšesť slovenských korún), ktorú je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. J. Č., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 15. novembra 2006 č. k. I. ÚS 348/06-16 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť F. B., V. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. PK - 5 C 478/00 (pôvodne vedenom Okresným súdom Pezinok).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Sťažovateľ ako navrhovateľ podal na vtedajšom Okresnom súde v Pezinku žalobný návrh dňa 14. 8. 2000 (doručený súdu dňa 18. 8. 2000) proti odporcovi Bratislavskej vodárenskej spoločnosti, a. s., (...) o náhradu škody vo výške 163.529,20 Sk s prísl. (...)

Okresný súd v Pezinku rozsudkom zo dňa 29. 10. 2002, sp. zn. 5 C 478/00-101 zamietol žalobný návrh navrhovateľa (sťažovateľa). (...)

Sťažovateľ podal voči tomuto rozhodnutiu odvolanie podaním zo dňa 5. 3. 2003 (doručený dňa 6. 3. 2003).

Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. 12. 2003, sp. zn. 6 Co 237/03-125 odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd zrušil rozsudok 1-st. súdu z dôvodu, že neposúdil vec po právnej stránke správne, pričom v dôsledku tejto skutočnosti nevykonal vo veci prakticky žiadne dokazovanie.

Sťažovateľ listom zo dňa 30. 1. 2004 na základe výzvy Okresného súdu v Pezinku zo dňa 23. 1. 2004, sp. zn. 5 C 478/00-128 potvrdil, že zotrváva na nariadení znaleckého posudku ohľadom zistenia náhrady škody.

Túto skutočnosť opätovne potvrdil i v podaní zo dňa 1. 3. 2004.

Uznesením OS v Pezinku zo dňa 28. 5. 2004 (sťažovateľovi doručené dňa 18. 6. 2004) súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom Ing. M. K.

Sťažovateľ listom zo dňa 20. 4. 2005 podal žiadosť do rúk predsedu Okresného súdu Bratislava III na odstránenie prieťahov a prijatie opatrenia na pokračovanie v súdnom konaní z dôvodu, že ani po roku od určenia znalca nie je k dispozícii znalecký posudok a nepokračuje sa v konaní.

Súd v odpovedi na sťažnosť v liste zo dňa 14. 7. 2005 (doručený dňa 20. 7. 2005) kvalifikoval sťažnosť ako opodstatnenú.

Súd uznesením zo dňa 19. 9. 2005, č. k. PK – 5 C 478/00-149 uložil znalcovi poriadkovú pokutu vo výške 10.000,- Sk.

Sťažovateľ listom zo dňa 10. 4. 2006 do rúk predsedu Okresného súdu Bratislava III dal opätovne podnet na odstránenie súdnych prieťahov.

Okresný súd Bratislava III v odpovedi na podnet (listom zo dňa 20. 6. 2006, sp. zn. Spr. 3277/2006) uviedol, že dlhodobá práceneschopnosť zákonnej sudkyne sa skončila, avšak spis zo strany znalca nebol do dnešného dňa vrátený. (...)

Sťažovateľ namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa vyššie cit. čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III (predtým Okresného súdu v Pezinku) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 478/00. (...)

Sťažovateľ upriamuje pozornosť na prietahy v súdnom konaní, kde ani po vyše 6 rokov nie je ani len meritórne ukončené prvostupňové konanie (...).

Sťažovateľ ďalej poukazuje, že ani po vyše 2 rokov od ustanovenia znalca nie je vyhotovený znalecký posudok (...).

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania sťažovateľ žiada i o priznanie sumy 70.000,- Sk za primerané finančné zadosťučinenie (...).

Svoj nárok odôvodňuje sťažovateľ tým, že už vyše 6 rokov trvá stav právnej neistoty v predmetnej veci resp. je porušené jeho ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a okrem toho bez právoplatného rozhodnutia vo veci je nepriamo porušené i jeho právo na ochranu vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 ústavy (...).“.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyniesol tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III (predtým Okresného súdu v Pezinku) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 478/00 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 478/00 konal bez zbytočných prietahov.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 70.000,- Sk (...), ktoré mu je Okresný súd Bratislava III povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 6.825,50 Sk (...) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. Č. (...) do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. Spr. 3963/2006 z 10. januára 2007 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 29. januára 2007.

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení v predmetnej veci uviedol:

„V nadväznosti na Váš list zo dňa 16. 11. 2006 (...) Vám zasielam vyjadrenie zákonnej sudkyne k ústavnej sťažnosti, ktoré si osvojujem ako vyjadrenie svoje vlastné. (...) Netrvám na ústnom prejednaní veci.“

Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení z 11. decembra 2006 okrem prehľadu procesných úkonov uviedla:

„Právnu vec sťažovateľa som považovala za právne (problematická otázka plynutia premlčacej lehoty, čo bol dôvod zrušenia rozsudku súdu prvého stupňa odvolacím súdom) a následne najmä skutkove zložitú (čo do zistenia existencie všetkých zákonných predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu na domovej nehnuteľnosti sťažovateľa, ktorá mala byť zapríčinená prasknutím vodovodného potrubia a následným vytekaním vody v priestore pred domovou nehnuteľnosťou sťažovateľa, na verejnej komunikácii).

Prekážky postupu súdu podľa § 107 ods. 4 O. s. p. sa vyskytli v konaní v priebehu roku 2003, v súvislosti s transformáciou odporcu z pôvodného odporcu (...)

Prieťahy na strane sťažovateľa, ak sa dobre pamätám, boli v súvislosti s riadnym a úplným označením ako pôvodného odporcu, tak aj jeho právneho nástupcu, časove spätne nieje možné upresniť.

Prieťahy spôsobené súdom boli o. i. spôsobené v období 2005 - 2006 v dôsledku zrušenia OS Pezinok a následného sťahovania agendy pracoviska OS Bratislava III v Pezinku do sídla OS Bratislava III v Bratislave.

Isté priedahy zrejme vznikli aj v súvislosti s mojím zhoršeným zdravotným stavom a častej PN:

- r. 2004: február 9 dní, jún 14 dní, október 12 dní, november 13 dní,

- r. 2005: máj 22 dní, jún 22 dní,

- r. 2006: január 5 dní, február 12 dní, marec 23 dní, apríl 5 dní, október 11 dní.

Priedahy v konaní, v dôsledku pravdepodobnej straty spisu znalcom, predpokladám, že je potrebné považovať za zbytočné priedahy v konaní.

Spätne je veľmi problematické uviesť všetky úkony zo strany súdu, ako aj prípadnú nečinnosť účastníkov konania, prípadne ďalšie okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na posúdenie dôvodnosti sťažnosti sťažovateľa.“

2.2 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku z 29. januára 2007 k vyjadreniu okresného súdu okrem iného uviedol:

„(...) priedahy na Okresnom súde Bratislava III začali už tým, že súd vyniesol I.-st. rozsudok dňa 29. 10. 2002, ale doručil ho účastníkom až vo februári 2003. Uznesenie odvolacieho Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6 Co 237/03 zo dňa 15. 12. 2003, ktorým odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok zo dňa 29. 10. 2002 a vec vrátil I.-st. súdu na nové konanie bolo doručené I.-st. súdu dňa 19. 12. 2003, ale súd nariadil znalecké dokazovanie až uznesením zo dňa 28. 05. 2004. Od toho času sa s vecou nepohlo.

Súhlasím, aby Ústavný súd rozhodol vo veci bez nariadenia ústneho pojednávania.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo

nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

4. V tejto veci pôvodne prijímal sťažnosť I. senát ústavného súdu, pretože v súlade s rozvrhom práce na rok 2006 a 2007 bol sudca spravodajca Juraj Horváth členom I. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu 28. februára 2007 Rozvrhom práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2007 sp. zn. Spr 140/07 rozhodlo, že s účinnosťou od 28. februára 2007 sa stal sudca spravodajca Juraj Horváth členom II. senátu ústavného súdu. Plénum ústavného súdu zároveň rozhodlo, že veci, v ktorých je sudcom spravodajcom Juraj Horváth, sa prerokujú v II. senáte ústavného súdu. Z tohto dôvodu sa táto vec prerokovala a rozhodla vo veci samej v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu rekonštruovaného na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. PK - 5 C 478/00:

- 18. august 2000 – Okresnému súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd 1“) bol doručený návrh sťažovateľa na začatie konania na náhradu škody proti odporcovi,
- 10. apríl 2001, 29. máj 2001, 11. október 2001, 5. február 2002, 26. september 2002 – pojednávania na okresnom súde,
- 29. október 2002 – pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, ktorým bol návrh sťažovateľa zamietnutý (vznesená námietka premlčania),
- 6. marec 2003 – sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu 1,
- 2. september 2003 – okresný súd 1 rozhodol o oslobodení od povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie sťažovateľa,
- 15. december 2003 – Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 6 Co 237/03 zrušil rozhodnutie okresného súdu 1 a vec mu vrátil 19. decembra 2003 na ďalšie konanie,
- 28. máj 2004 – okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie znalcom Ing. M. K. (ďalej len „súdny znalec“) v lehote 60 dní,

- 16. september 2004 – súdny znalec prevzal spis na vypracovanie znaleckého posudku,
- 6. jún 2005 – okresný súd vyzval súdneho znalca, aby sa vyjadril k štádiu spracovania znaleckého posudku,
- 14. júl 2005 – okresný súd podal podnet Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) na prešetrenie postupu súdneho znalca z dôvodu vzniku priesťahov jeho nekonaním,
- 19. september 2005 – okresný súd uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. októbra 2005, uložil súdnemu znalcovi poriadkovú pokutu 10 000 Sk,
- 20. september 2005 – okresný súd vyzval súdneho znalca na vrátenie spisového materiálu do 5 dní; zároveň žiadal ministerstvo spravodlivosti o informáciu, v akom štádiu sa nachádza prerokúvanie správneho deliktu so súdnym znalcom,
- 27. október 2005 – okresný súd vyzval súdneho znalca na vrátenie spisu pod hrozbou poriadkovej pokuty; zároveň zabezpečoval vymáhanie poriadkovej pokuty uloženej mu uznesením z 19. septembra 2005,
- 3. máj 2006 – okresný súd pod hrozbou poriadkovej pokuty opätovne vyzval súdneho znalca na predloženie znaleckého posudku (súdny znalec zásielku neprevzal, okresnému súdu sa vrátila 31. mája 2006); okresný súd žiadal od ministerstva spravodlivosti oznámenie, v akom štádiu je prerokovanie správneho deliktu so súdnym znalcom na základe podnetu okresného súdu,
- 7. jún 2006 – vyššia súdna úradníčka spísala úradný záznam o neúspešnej návšteve súdneho znalca za účelom zistenia, v akom štádiu je vypracovanie znaleckého posudku,
- 7. júl 2006 – okresný súd žiadal Centrálnu evidenciu pobytu obyvateľov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „centrálne evidencie obyvateľov“) o zistenie a oznámenie rodného čísla súdneho znalca,
- 7. august 2006 – okresnému súdu bolo centrálnou evidenciou obyvateľov oznámené rodné číslo súdneho znalca a adresa jeho pobytu,
- 26. september 2006 – náhradný obal spisu bol predložený sudkyni na úpravu ďalšieho postupu v konaní, pretože súdny znalec spis okresnému súdu nepredložil,
- 2. október 2006 – okresný súd spísal zápisnicu o prešetrení straty spisu a vydal uznesenie o začatí rekonštrukcie strateného súdneho spisu sp. zn. PK - 5 C 478/00,

- 11. december 2006 – okresný súd uznesením sp. zn. PK - 5 C 478/00 uložil súdnemu znalcovi ďalšiu poriadkovú pokutu 40 000 Sk.

Podľa zistenia ústavného súdu do 12. marca 2007 vo veci nebol vykonaný žiaden procesný úkon.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov (...).

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Keďže obsah základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručený v čl. 38 ods. 2 listiny (uvedenej ústavným zákonom Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 23/1991 Zb.) je totožný so základným právom zaručeným v čl. 48 ods. 2 ústavy, porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy znamená súčasne aj porušenie tohto základného práva zaručeného v čl. 38 ods. 2 listiny.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK - 5 C 478/00 o návrhu s'ťažovateľa o náhradu škody došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny (obdobne právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd vzal do úvahy určitú skutkovú zložitosť posudzovanej veci vyplývajúcu najmä z potreby vykonania znaleckého dokazovania pre účely ustálenia dôkaznej situácie. Táto zložitosť však nebola výlučnou a ani hlavnou príčinou doterajšej dĺžky konania.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.

3. Ústavný súd ďalej skúmal postup okresného súdu v posudzovanom konaní z hľadiska zisťovania eventuálnych dôvodov (príčin) sťažovateľom namietaného porušenia označeného základného práva.

Na základe posúdenia postupu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že okresný súd v období od 28. mája 2004 robil úkony k zabezpečeniu znaleckého posudku, ktoré však boli neúčinné aj napriek opakovanému ukladaniu poriadkových pokút ustanovenému

súdnemu znalcovi. Takmer trojročné obdobie získavania znaleckého posudku je v súčasnosti na úrovni 28. mája 2004.

Postup súdneho znalca (vrátene straty súdneho spisu) ústavný súd hodnotí ako postup okresného súdu, ktorý nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa v jeho veci, a teda ako taký, ktorý spôsobil zbytočné prietahy v konaní (napr. II. ÚS 10/01, I. ÚS 235/05). Absencia výsledku znaleckého dokazovania takmer tri roky od nariadenia znaleckého dokazovania viedla ústavný súd k vysloveniu porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu tak, ako je to uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia 70 000 Sk, ktoré odôvodnil nasledovne: „(...) už vyše 6 rokov trvá stav právnej neistoty v predmetnej veci resp. je porušené jeho ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, a okrem toho bez právoplatného rozhodnutia vo veci je nepriamo porušené i jeho právo na ochranu vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 ústavy (právo domôcť sa náhrady škody spôsobenej na jeho rodinnom dome v dôsledku porušeného vodovodného potrubia od zodpovednostného subjektu). (...) sťažovateľovi v dôsledku spôsobenej škody na rodinnom dome (...) a nemožnosti sa domôcť či už relutárnej náhrady alebo naturálnej reštitúcie od povinného subjektu (sekundárne i v dôsledku prietahov v súdnom konaní) bolo porušené (sťažené) právo na pokojné a nerušené bývanie. (...)“

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťúčením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťúčinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, vzhľadom na okolnosti daného prípadu a s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania, považuje za primerané vo výške 60 000 Sk tak, ako je to uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťúčinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich náhradu v sume 6 825,50 Sk za dva úkony právnej služby v sume 6 497,40 Sk vrátane DPH a režijného paušálu v sume 328 Sk, spolu po zaokrúhlení 6 826 Sk.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2006 je 2 730 Sk a hodnota režijného paušálu je 164 Sk. Základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 je 2 970 Sk a hodnota režijného paušálu je 178 Sk.

Vzhľadom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2006 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie

sťažnosti z 22. septembra 2006) v sume 5 460 Sk, dvojnásobok režijného paušálu v sume 328 Sk a náhrada za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2007 (vyjadrenie z 29. januára 2007) v sume 2 970 Sk a režijný paušál v sume 178 Sk, čo celkovo predstavuje trovy v sume 10 634 Sk vrátane 19 % DPH.

Vzhľadom na to, že právny zástupca si uplatnil úhradu trov v sume 6 825,50 Sk, ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov len v sume uplatneného nároku po zaokrúhlení tak, ako je to uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2007